

Kia Te KAWANA o te Koroni o Niu TIRENI.

KIA PAI MAI KOE E TE KAWANA,—

Ko maua ko nga Komihana e mau ake nei o maua ingoa i whakaritea i roto i to Komihana o te 3 o nga ra o Nowema, 1888, hei kai-whiriwhiri mo nga putake i whakahuatia ra i roto i taua Komihana, kia tukuna atu ai ta maua ripoata mo runga mo aua putake, ara mehemea ranei e tika ana kia whakamana te whakataunga a te Kooti Whenua Maori mo runga mo Waipiro me etahi atu whenua, mehemea ranei e ahua pohehe ana aua whakataunga, e tika ai kia ata whiriwhiria ano ona tikanga, tenei ka tukuna atu nei ta maua ripoata:—

1. Kua ata whiriwhiria e maua te pitihana a Hori te Aunoanoa me Peneamine Waipapa me etahi atu i tukuna nei ki te Whare Runanga, me nga whaikorero me nga mea katoa e pa ana ki taua pitihana. Kua tukuna mai ano hoki kia maua nga pukapuka tuhituhi i nga mahi o Te Kooti Whenua Maori me nga whakataunga o te whakawa tuatahi me te whakawa tuarua.

2. Na te Make Kaiwhakawa i whakatau te whakataunga a te Kooti i runga i te whakawakanga tuatahi, whakataua ana te katoa o te whenua ki nga kai-pitihana, whakakorea ana te tono a Tuta Nihoniho me te hunga e uru tahi ana ki tana tono.

3. I tonoa ano he whakawa tuarua whakaaetia ana, whakawakia ana taua tono e te Tumuaiki o nga Kaiwhakawa raua ko Te Paki Kaiwhakawa. Whakataua ana e te Kooti te 10,000 eka—ara te wahanga kotahi o nga wahanga e toru o taua poraka katoa—kia Tuta Nihoniho ma, ko te toenga atu o taua whenua i whakataua ki nga kai-pitihana.

4. Ko te take i rereke ai nga whakaaro o aua Kooti he rereke no ta ratou titiro ki te kupu i kiia ra i hoatu taua whenua kia Iri te Kura. I te whakawa tuatahi i mea te Kooti i pa ano taua hoatutanga ki te katoa o taua poraka, e hara i te mea i pa anake ki tera taha o te whenua i te taha ki te Tonga o te Awa o Waikawa, pera me ta Tuta Nihoniho i tohe ra. I te whakawa tuarua i wakamana te kupu i mea ra e hara i te hoatutanga whenua engari he whakaaetanga kau atu kia nohoia te whenua, ara te katoa o te whenua, a i nohoia tahitia taua whenua e te Whanau-a-Iritekura me te Itanga-a-mate te tupuna o Tuta Nihoniho, kaore i putu ake he tautohe i waenga ia ratou tae noa mai ki te tau 1863.

5. I te whakawa tuarua kihai i whakamana e te Kooti nga kupu a tetahi taha a tetahi taha ranei mo runga mo nga tikanga o te hoatutanga o te whenua kia Iritekura, a i runga i te ahua o nga korero i whakapuakina mo runga mo te nohonga o te Itanga-a-mate i runga i taua whenua e puta nui ana mai he whakaaro awangawanga kia maua i te mea hoki pea kaore i nohoia taua whenua e ratou.

6. Na i runga i to maua whiriwhiringa i nga tikanga katoa mo enei putake, e mahara ana maua tera pea kaore i tino tika te whakataunga a te Kooti Whenua Maori i te whakawa tuarua mo nga whenua e mohiotia nei ko Waipiro e tika ai kia ata whiriwhiria ano aua putake.

7. I muri iho i te whakataunga o te whakawa tuarua, i whakapaua he moni e Tuta Nihoniho mai i runga i te weaanga tikatanga i nga rohe o te taha i whakataua kia ratou. Mehemea ka whakahaua ano he whakawa hou, a ki te kore e whakamana te whakataunga a te Kooti tuarua, ka moutou noaiho taua moni a ratou. Noreira i mahara ai maua me ata whakaaro ano he tikanga e ea atu ai ano aua moni.

E tuku whakaiti atu ana maua i a maua kupu tohutohu atu mo runga mo aua tikanga: (1.) Kia whakakorea te whakataunga a te Kooti tuarua, kia whakahaua ano he whakawa hou. (2.) Ki te kore e whakamana te whakataunga a te Kooti tuarua, me utu atu ano kia Tuta Nihoniho ma a ratou moni i pau nei i runga i te wea. (3.) Ma te Kooti e ata whakaaro nga tikanga mo nga moni e pau ana i runga i te whakawa hou. (4.) Me whakarite ano he tikanga hei awhina i te hunga kua whaipanga ki taua whenua i raro i nga tikanga rihi i oti i mua atu o te mananga o "Te Ture Whakatikatika 1888 i Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886." (5.) Me mahi he Ture hei whakamana i enei tikanga kua whakaaturia atu i runga ake nei.

He mea tuku atu i raro i o maua ringa me o maua hiiri i tenei te 19 o nga ra o Tihema, 1888.

H. G. HETA METE, } Komihana.
ROPATA TIMIPARA, }